

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

2. An sacerdos ordinatus ab Episcopo sine forma contenta in illis verbis:
Accipe Spiritum Sanctum &c. si exponeretur ad audiendas confessiones,
conficeret Sacramentum Pœnitentiæ? Ex p. 9. tract. 6. & ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76393)

TRACTATUS TERTIUS DE SACRAMENTO POENITENTIAE

ATQUE

DE CASIBUS EXCUSANTIBUS à Confessione ante Eucharistiam.

Ad ornatum Concilij Tridentini, *sess. 13. cap. 7. & Can. 11.*

RESOL. I.

*An aqua benedicta deleat peccata venialia ex opere operato?
Et an idem dicendum sit de aliis Sacramentalibus?
Ex part. 3. tract. 4. Ref. 61.*

§. 1. **N**EGATIVAM sententiam docent Suarez in 3. part. tom. 4. disput. 12. sect. 5. numer. 5. Villalobos in summ. tom. 1. tract. 4. diff. 11. num. 4. Coninch. de Sacram. q. 71. art. 3. dub. unico, num. 24. & alij penes ipsos.

2. Sed affirmativam sententiam tenendam esse puto, quam probabilem putat Filiucius tom. 1. tract. 6. cap. 5. num. 129. & fortè probabiliorem Fagund. part. 2. lib. 2. cap. 1. num. 11. & illam absolute docent Henriquez lib. 1. de Poenit. cap. 15. num. 8. Bellarm. tom. 3. de Sacram. lib. 2. cap. 31. §. 3. tercia propositio. Toletus lib. 3. cap. 3. in fine. & ex schola D. Thom. Sotus in 4. dist. 15. q. 2. art. 3. Canus de locis Theolog. lib. 2. cap. 13. ad arg. 9. Victoria num. 99. & 110. novissimè Didacus Nugnus in 3. part. tom. 2. quest. 87. art. 3. diff. 2. ubi sic asserit: Sicut Sacramenta novæ legis elevantur à Deo ad causandam gratiam physicè, & realiter per verum contactum physicum realem ad modum rerum naturalium, quia scilicet materia sensibilis verè tangit animam tactu reali, non quidem contactu quantitativo, propter quod appellatur contactus virtualis, est nihilominus contactus realis, & entitativus, sicut Angelus verè, & realiter tangit cælum, quando illud movet. Ita similiter aqua benedicta elevatur à Deo, ut & realiter tangat animam tactu illo, qui appellatur virtualis, propterea quòd non est quantitativus, & nihilominus ille contactus est realis & entitativus, quo medio aqua movet ipsam animam, remittendo & realiter corrumpendo veniale peccatum. Et sicut in adultis semper requiritur aliquis actus, ut Sacramenta causerit gratiam; qui tamen actus, vel non est secundùm se sufficiens ad gratiam, vel saltem non est sufficiens ad tantam gratiam, quanta est illa, quæ causatur de facto in Sacramento. Et sic verum est, quòd Sacramenta causant gratiam ex opere operato. Ita similiter licet ad hoc, quòd aqua benedicta remittat peccata venialia,

semper requiritur aliquis actus, tamen vel actus non est sufficiens ad peccata venialia remittenda, vel saltem non est sufficiens ad omnia illa, quæ de facto remittuntur per aquam benedictam. Et sic verificatur propriè & rigorosè, ipsa aqua benedicta ex opere operato remittit peccata venialia; ad quod tamen non est necessarium, quòd maneat in illa aliqua qualitas permanens, sed sufficit ipsa elevatio divina, quæ est motus transiens. Ita Nugnus ubi supra. quæ omnia debent in nobis excitare magnum desiderium attingendi die ac nocte aquam benedictam. Sed an idem dicendum sit de aliis sacramentalibus, vide Nugnum loco citato diff. 3. & Doctores citatos.

Sup. hoc in tom. 1. Ref. 133. cursum cui in fine.

RESOL. II.

An Sacerdos ordinatus ab Episcopo sine forma contenta in illis verbis: Accipe Spiritum Sanctum, &c. si exponeretur ad audiendas confessiones, conficeret Sacramentum Poenitentia? Ex part. 9. tract. 6. & Misc. 1. Ref. 9.

§. 1. **A**ffirmativam sententiam tenendam esse, sequitur ex doctrina Soti in 4. dist. 24. quest. 1. artic. 4. conclus. 5. Nugni in 3. part. tom. 2. quest. 37. artic. 5. Valentia tom. 4. disp. 9. quest. 1. punct. 5. & aliorum. Unde Reverendissimus Magister Candidus tom. 4. disquis. 4. artic. 2. dub. 5. sic ait: Ordinatio Sacerdotis essentialiter perficitur in prolatione primæ formæ in illis verbis prolatis ab Episcopo: *Accipe potestatem offerendi Sacrificium in Ecclesia pro vivis, & mortuis.* Verba autem illa, quæ secundo loco proferuntur ab Episcopo: *Accipe Spiritum Sanctum: quorum remisisses peccata, remittuntur eis, &c.* non sunt de essentia Ordinationis Sacerdotis, sed quasi integritas Ordinationem Sacerdotis, seu, ut meliùs dicam, sunt quasi declaratoria ejus potestatis, quæ antè per prima illa verba: *Accipe potestatem offerendi Sacrificium in Ecclesia pro vivis, & mortuis:* data fuit.

2. Unde, si casu aliquo Episcopus impediretur, puta, morbo, vel morte repentina, quominus imponeret manus super ordinato, & diceret: *Accipe potestatem remittendi, &c.* Minister ille Sacerdos, cui jam potestas offerendi data esset, & traditus calix cum vino, & patena cum pane, verus esset

Sup. hoc in tom. 4. to. lege doctrinam Ref. & signatur in tom. 3. tr. 1. ex Ref. 133. Non obstat. sed vide eam à princip. & ex Ref. 67. §. Ex licet de in tom. 4. to. 8. ex Ref. 133. §. ult. cursum ad medium.

esset Sacerdos habens potestatem, quantum est ex parte Ordinis, remittendi peccata, si iurisdicção accederet: quia potestas illa principalis consecrandi, & offerendi ipsum Corpus Christi verum, necessario habet conjunctam potestatem in Corpus Christi mysticum: ergo in illa traditione Calicis cum vino, & patenæ cum pane, sub illa forma verborum: *Accipe potestatem offerendi Sacrificium in Ecclesia pro vivis, & mortuis* intelligendum est consequenter etiam tribui potestatem remittendi peccata, quantum est ex parte Ordinis: ergo, si in calu aliquo Episcopus ordinans, illa verba omitteret: *Accipe Spiritum sanctum, quorum retinueris peccata, &c.* talis homo per illa verba: *Accipe potestatem offerendi, &c.* remaneret vere ordinatus: unde, si postea obtineret beneficium curatum, vel expositionem ad audiendas Confessiones, tales Confessiones essent valida.] Ita ille.

3. Sed ego negativæ sententiæ adhaereo: nam Sacerdotes in sua Ordinatione, sicut recipiunt duplicem potestatem consecrandi, & absolvendi: ita duos illis dicendum est imprimi Characteres realiter distinctos, quorum unus sine alio consistere potest. Probat: quia Character est potestas exercendi Ordines: sed hic potestates sunt distinctæ, distinctilque temporibus collatæ: ergo etiam Characteres distincti erunt. Quare, si quis Sacerdos priorem, sed non posteriorem potestatem reciperet, nullo modo (quidquid dicat Sotus) absolvere potest: quamvis in Parochum, vel in Episcopum eligeretur; vel hanc potestatem remittendi peccata à Summo Pontifice haberet. cum sit substantialis Sacramento, & de jure divino, quidquid Paludanus in 4. dist. 25. q. 2. art. 2. num. 7. in oppositum minus considerate docuerit. Multo minus probatur à nobis opinio Valquez dist. 39. c. 6. vers. *Verum quia*, assentis, potestatem remittendi peccata superaddere potestati sciendi Corpus Christi solam extrinsecam denominationem à divina destinatione ad aliud officium exercendum: nam potestas remittendi peccata, est potestas realis ad reales effectus ordinata, non secus ac potestas consecrandi est realis: ergo non erit sola denominatio extrinseca. Secundo, idem manens idem semper est natum facere idem: ergo, si Sacerdos nihil reale acquirit per potestatem remittendi peccata, sequitur ipsum non posse absolvere à peccatis. Tertio, omnis forma Sacramenti efficit, quod significat: sed forma hujus potestatis sunt illa verba: *Accipe potestatem remittendi peccata*: ergo hæc verba talem effectum in anima habebunt: secus dicendum esset, Characterem non esse quid reale anime impressum, sed extrinsecam denominationem à divina destinatione ad hoc, & ad illud munus exercendum.

4. Hinc deducitur, potestatem consecrandi esse independentem à potestate remittendi peccata: tum, quia omne prius est independentens à suo posteriori: tum, quia novus Sacerdos utitur potestate consecrandi simul cum Episcopo, antequam potestatem remittendi peccata recipiat. At è contra potestas absolvendi adeo pendet à potestate consecrandi, ut invalida profus foret, si ipsa conferretur non habenti potestatem consecrandi. Ratio est: quia illam, tanquam suum fundamentum, præsupponit, & ablato fundamento tota fabrica corrumpitur: non secus ac Character Episcopalis necessario præsupponit sacerdotem, sine quo consistere nequit.

5. Itaque ex omnibus supradictis apparet, completam Sacerdotis Ordinationem consistere duabus partialibus Ordinationibus; una per quam datur illi potestas offerendi, & sciendi verum Christi

Corpus, & Sanguinem, per quam ordinatur respectu veri Corporis Christi; altera, per quam datur eidem potestas supra Corpus Christi mysticum, seu qua datur potestas fideles sanctificandi, & ad legitimam Eucharistiæ susceptionem disponendi. Has Ordinationes esse distinctas, constat primò ex diversa materia, & forma. Secundò ex diverso fine. Tertio, ex tempore, quo conferuntur: nam, ut patet ex Romano Pontificali, secunda Ordinatio fit aliquanto tempore post primam. Quarto, ex diverso tempore, quo sunt à Christo institutæ. Prior est instituta ante Passionem in ultima Cœna, posterior Joann. 20. post Resurrectionem. Quinto, ex eo, quòd prior consecratio possit subsistere sine posteriore: nam, si Episcopus præacta priore Ordinatione, vel ex malitia, vel ex impotentia, non procederet ad posteriorem; ita ordinatus validè consecraret, & offerret Sacrificium; & satis patet in Apostolis priorem consecrationem, & potestatem fuisse aliquanto tempore sine posteriore.

6. Ex quibus patet, has Ordinationes posse dici duo partialia Sacramenta, per quorum singula peculiaris potestas conferatur, ita ut solum ordinatus priori Ordinatione non possit etiam validè exercere actus posterioris, ut colligi potest ex Trident. sess. 14. loc. cit. v.g. non possit validè absolvere, & conferre Sacramentum Extreme unctionis: quia tamen hujusmodi potestates sunt subordinatæ, ex illis Ordinationibus constat unum sacramentum, per quod Sacerdos perfectus statuitur.

7. Nec ex eo, quòd sint duæ illæ Ordinationes Sacerdotis, augetur numerus Ordinum: quia secunda ita intrinsecè supponit priorem, ut si quis tenter secundam conferre non ordinato priori Ordinatione, nihil sit facturus: neque is, circa quem hujusmodi Ordinatio est attentata, sit recepturus ullam potestatem Ordinis ad fideles sanctificandos; & proinde non possit validè consecrare ullum Sacramentum requirens Ordinem: eo quòd potestas Ordinis in Corpus Christi mysticum ex divina institutione supponat potestatem in Corpus Christi verum. Et hæc omnia docet Joan. Præposit. in 3. p. D. Thom. de Sacram. Ordin. quæstio. dub. 5. n. 25. Lessius in 3. de Sacram. Ord. c. 1. dub. 6. n. 13. & seq. Hurtadus de Sacram. Ordin. difficult. 21. & alij. Itaque in casu nostro, talis Sacerdos esset, ut ita dicam dimidiatus Sacerdos: nam haberet potestatem sciendi Corpus Christi, non autem absolvendi peccata.

8. Non obstat dicere, quòd Characteri sacerdotali annexa est potestas remittendi peccata: sed hic Character imprimitur porrectione Calicis, ex eo etiam tunc datur potestas remittendi peccata. Respondeo: integro Characteri sacerdotali annexa est potestas remittendi peccata: qui autem porrectione Calicis imprimitur, non est integer: nam integer ex duobus constat Characteribus, sicut integra Sacerdotis potestas duabus potestatibus constat, quæ diversis symbolis externis conferuntur. Neque hoc est absurdum, aut contra communem sententiam, ut Sotus existimat. Quando enim datur potestas consecrandi, datur solum Character huic potestati respondens, in quo hæc potestas fundatur: & quando datur potestas remittendi peccata, datur alius Character, cum sit alia potestas, quæ proinde in alio Charactere fundari debet. Neque est ulla ratio, cur non sint duò Characteres, sicut sunt duæ potestates.

9. Puto tamen sententiam Magistri candidi, & aliorum, esse satis probabilem; sed nostram existimo probabiliorem.